

ÕIEND HALDUSJÄRELEVALVE TEOSTAMISE KOHTA VÕSU KOOLIS

I SISSEJUHATAV OSA

- 1.1.Haldusjärelvalvet teostati Võsu Koolis maavanema 05.11.2015 korralduse nr 1-1/15-1069 „Haldusjärelvalve teostamine Võsu Koolis“ alusel
- 1.2.Järelvalvet Võsu Koolis õppe- ja kasvatustegevuse üle teostas Lääne-Viru Maavalitsuse inspektor Maaja Valter
- 1.3.Järelvalve toimus ajavahemikul 17.11.2015-30.11.2015
- 1.4.Haldusjärelvalve eesmärk oli hinnata, kuidas on igale lapsele ja õpilasele loodud arenguks vajalik eakohane, positiivselt mõjuv ning arendav õppe- ja kasvukeskkond ning kuidas toetatakse haridusliku erivajadusega õpilasi ja lapsi.
- 1.5.Järelvalve käigus vesteldi kooli direktoriga, vallavanemaga, õpetajatega, õpetaja abidega, hoolekogu esimehega, õpilastega; tutvuti kooli dokumentatsiooniga; tutvuti kooli andmetega Eesti Hariduse Infosüsteemis (edaspidi *EHIS*), HaridusSilmas, Lääne-Viru Maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonnas koostatud õppetöö tulemuste analüüsidega; tutvuti kooli ja lasteasutuse (edaspidi *lasteai*) rühmade kasvukeskkonnaga, sh õppe- ja kasvatustegevustega.
- 1.6.Lühiülevaade õppeasutusest
  - 1.6.1. Õppeasutuse nimi: Võsu Kool
  - 1.6.2. Õppeasutuse liik: lasteaed-põhikool
  - 1.6.3. Omandivorm: munitsipaal
  - 1.6.4. Õppeasutuse omanik: Vihula Vallavalitsus
  - 1.6.5. Õppeasutuse aadress: Kooli tn 1, 45501, Võsu alevik, Vihula vald, Lääne-Virumaa
  - 1.6.6. Õppekeel: eesti keel.
  - 1.6.7. 17. novembri 2015. aasta seisuga oli EHISe ning koolis kohapeal kontrollitud andmete alusel koolis 57 õpilast ja lasteaias 49 last.
  - 1.6.8. Pedagooge on EHISe andmetel (17.11.2015) oli 24, sh direktor, huvijuht, seitse lasteaiadõpetajat ja üks ringijuht. Kaks õpetajat töötavad nii koolis kui ka lasteaias.
  - 1.6.9. Kooli veebileht <http://www.vosu.edu.ee/>

II OLUKORRA KIRJELDUS

Võsu Kooli koosseisu kuuluvad kolm lasteaiarühma: Võsul (koolimajas) ja Võsuperes (koolimajast 11 km kaugusel) ning Vihula lasteaiarühm (koolimajast 18 km kaugusel). Võsu Koolist sai pärast Vihula Lasteaed-alkkooli sulgemist valla ainuke haridusasutus.

Õpilaste arv on kümne aastaga vähenenud, 2005. aastal oli 112 ja 2009. aastal 61 õpilast. Viimasel viiel aastal on õpilaste arv püsinud vahemikus 57-58 (välja arvatud 2014/2015. õppeaasta, mil õpilasi oli 54).

Võsu kooli direktori töölepingu algus on 15.08.2014. Praegune direktor on alates 19.08.2005 kaheksas. Alates 2008. aastast ei ole koolis olnud õppealajuhatajat.

Lääne-Viru maavanema korraldusel teostati Võsu Põhikoolis temaatiline järelevalve 8. -14. detsembril 2009. aastal, mil kooliga ei olnud liidetud veel ükski lasteaiarühm. Järelevalve eesmärgiks oli selgitada välja, kuidas kool tagab seadusandlikult loodud võimalusi hariduslike erivajadustega õpilaste õppe toetamiseks ja erinevate tugimeetmete rakendamiseks; analüüsida õpilaste õpijõudluse toetamiseks ja väljalangevuse ennetamiseks rakendatavate meetmete mõjusust.

2.1. Võsu Kooli kui ühendasutuse juhtimine

2.1.1. „Põhikooli ja gümnaasiumiseaduse“ § 2 lg 5 alusel kohaldatakse ühe asutusena tegutseva üldhariduskooli ja lasteasutuse puhul lasteasutuse osale koolieelse lasteasutuse seadust ning üldhariduskooli osale põhikooli ja gümnaasiumiseadust.

Võsu Kooli **põhimäärus** on kinnitatud 26.06.2009 Vihula vallavolikogu määrusega nr 102 ja on kooskõlla viimata Riigikogu 09.06.2010 seadusega vastu võetud „Põhikooli ja gümnaasiumiseaduse“ (edaspidi *PGS*) muudatustega, põhimääruses esineb ebatäpsusi ning põhimääruses sätestatu ei ole alati tegelikkusega kooskõlas:

- 1) välja toomata on õppekavavälise tegevuse korraldamise alused (*PGS* § 66 lg 1 p 6)
- 2) koolitöötajate kohustuste kõrval ei ole sätestatud õigusi (*PGS* § 66 lg 1 p 8) ;
- 3) kirjeldatud on õppenõukogu roll. Selgusetuks jääb, kas õppenõukogu täidab ka pedagoogilise nõukogu (Riigikogu 18.02.1999 seadus „Koolieelse lasteasutuse seadus“ § 22 lg 6) ülesandeid. Järelevalve käigus selgus, et koolis toimuvad õppenõukogud ja pedagoogilised nõukogud eraldi;
- 4) ei ole selgelt välja toodud, kas hoolekogusse kuuluvad lasteaias õpetajate ja lastevanemate esindajad. (vt punkt 2.2.3).
- 5) ei ole sätestatud, millised hariduslike erivajadustega õpilaste klassid ja rühmad koolis tegutsevad (*PGS* § 51 lg 2).
- 6) kasutatakse ebatäpseid väljendeid (laste õiguseks on kasutada tasuta kooli ruume, kusjuures õpilaste õigused on sätestatud eraldi; õpetaja töötab õpikute alusel välja ainekava)

Põhimääruses oleks soovitav sätestada ka õppe- ja kasvatustöö korralduse põhimõtted juhaks, kui lasteaeda tuleb haridusliku erivajadusega laps (sobitusrühm).

2.1.2. Kooli viimane **sisehindamine** viidi läbi perioodi 2010-2013 kohta ja aruanne on kinnitatud direktori käskkirjaga 25.11.2013 nr 24. Sisehindamise aruandes on

analüüsitud ainult kooli osa õppe- ja kasvatustegevust, selgitatud välja kooli osa tugevused ning parendusvaldkonnad, lasteaeda on nimetatud ainult ressursside osas. Sisehindamisel on lähtutud kooli sisehindamise korrast (26.02.2007 käskkiri nr 2) ja õppeaastate eesmärkidest. Seost eelmise arengukavaga (2010-2013) sisehindamisaruandes välja toodud ei ole.

Direktori sõnade kohaselt on plaanis järgmine sisehindamine viia läbi 2016. aastal ja seejärel arengukava perioodi lõpus, 2019. aastal, mis on vastavuses PGS § 78 lg 2 ja „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 24² lg 3.

2.1.3. Kooli kehtiv **arengukava** 2015-2019 koostati eelmisel, 2014/2015. õppeaastal. Arengukava koostamise protsessi juhtis õppeaasta algul kooli juhtima hakanud direktor. Arengukava koostamise käigus viidi läbi SWOT analüüs, kuhu olid kaasatud nii õpetajad, õpilased kui ka hoolekogu. Arengukavas on arengukava perioodiks sõnastatud kooli kolm üldeesmärki, mille puhul on välja toodud võtmenäitajad ja soovitud tulemused. Üldeesmärgid on seotud organisatsiooni kui terviku arendamisega, tuginevad hetkeolukorra analüüsile ja on sõnastatud pidades silmas kooli missiooni.

Arengukava üheks osaks on 2015-2019. aasta tegevuskava, milles on viie tegevusvaldkonna („Eestvedamine ja juhtimine“, „Personalijuhtimine“, „Koostöö huvigruppidega“, „Resursside juhtimine“, „Õppe- ja kasvatustöö protsess“) kaupa välja toodud viie aasta tegevused, määratud aeg ja vastutaja. Tegevusvaldkondades on loetletud prioriteetsed tegevused, määratud aeg ja nimetatud vastutajad. Valdkondade tegevuste eesmärgid sõnastatud ei ole. Direktori sõnade kohaselt tulenevad tegevused arengukava üldeesmärkidest.

Valdkondades nimetatud tegevused on suuremas osas seotud kooli osaga, mõne tegevuse korral võib arvata, et see hõlmab ka alusharidust, oteseselt lasteaia või alusharidusega seotud tegevusi on vähe.

Arengukava vajab alushariduse (lasteaia) tegevuste ning valdkondade tegevuste eesmärkide osas täiendamist.

2.1.4. Kooli **hoolekogu**.

- 1) Kooli hoolekogu töö aluseks on Vihula vallavolikogu 12.05.2011 määrus nr 36 „Vihula valla munitsipaalkoolide hoolekogude moodustamise kord ja hoolekogude töökord“, ajast, mil vallas oli kaks kooli. Töökorra aluseks on võetud PGS § 73 lg 1 ja lg 5. Nimetatud paragrahvi lõiget 1 on 11.07.2013 muudetud ja täiendatud lõikega 1¹. Hoolekogu töökord on muudatustega kooskõlla viimata.
- 2) Valla hoolekogude töökorra alusel moodustab kooli pidaja hoolekogu. Järelevalve ajal dokumenti kooli hoolekogu moodustamise kohta ei olnud. Vihula Vallavalitsuse 01.12.2015 korraldusega nr 458 kinnitati kooli hoolekogu 13 liikmelisena. Järelevalve ajal selgus kooli veebilehelt ja hoolekogu protokollidest, et hoolekogusse kuulub 13 liiget: seitse lastevanemate esindajat (sealhulgas igast lasteaiarühmast), neli õpetajate esindajat (igast lasteaiarühmast ja kooli osast), vallavolikogu ja õpilasesinduse esindaja. Hoolekogu koosseis vastab PGS § 73 lg 5, mille alusel kuuluvad ühe asutusena tegutseva üldhariduskooli ja lasteasutuse hoolekogu koosseisu vähemalt kaks õppenõukogu esindajat, kellest üks esindab kooli ja teine lasteasutuse õpetajaid ning nii kooli õpilaste vanemate kui ka lasteasutuse laste vanemate esindajad, sätestatule.

- 3) Kooli hoolekogu koosolekute protokollide tutvumisel selgus, et hoolekogu on, nii nagu PGS § 73 lg 1¹ kehtestab, arutanud kooli vastuvõtmise tingimusi ja korda (24.05.2011), avaldanud arvamust kooli õppekava kohta (24.05.2011), kehtestanud õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtade täitmiseks korraldatava konkursi läbiviimise korra (18.04.2013), andnud arvamuse kooli kodukorra kohta (18.10.2014), andnud arvamuse kooli arengukava 2015-2019 kohta, arutanud 2014. aastal lastevanemate poolt kooli direktorile õpetaja vastu esitatud kaebust (sel ajal juhtis kooli „ajutine“ direktor).
- 4) Vastavalt „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 9² kinnitab hoolekogu lasteasutuse kodukorra. Koolis on lasteaiad kodukorrad kinnitatud direktori poolt.
- 5) Vallavalitsuse kehtestatud korra alusel on hoolekogule pandud tema pädevusesse mittekuuluvate ülesannete lahendamine:
  - mitmed küsimused, millele PGS § 73 lg 1¹ alusel annab hoolekogu arvamuse, on märgitud kooskõlastamiseks või korraldamiseks (§ 3 lg 5(põhikiri), § 3 lg 14 (pikapäevarühm) , § 3 lg 6 (personali koosseis));
  - vallavalitsuse kehtestatud korra § 3 lg 12 ütleb „hoolekogu lahendab pretensioone õppenõukogu otsuste osas“. Tegelikult pööratakse õppenõukogu otsusega mittenõustumisel haridus- ja teadusministri 23.08.2010 määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 8 alusel kooli õppe- ja kasvatusgevuse üle järelevalvet teostava asutuse poole;
  - vallavalitsuse kehtestatud korra § 3 lg 15 ütleb „hoolekogu võib muuta õppeainete nimistut riiklikus õppekavas sätestatud tingimustel ja korras“ . Põhikooli riikliku õppekava § 15 lg 5 on öeldud, et põhikool võib kooli hoolekogu nõusolekul muuta riikliku õppekava kohustuslike õppeainete ja läbivate teemade nimistut ning muuta tunnijaotusplaani, tagades oma kooli õpilastele riiklikus õppekavas määratud üldpädevuste, õpitulemuste ning õppe- ja kasvatusesmärkide saavutamise kooliastmete lõpuks;
  - korra § 3 lg 5 viidatakse kooli põhikirjale, tegelikult on koolil põhimäärus.

2.1.5. PGS § 68 lg 1 alusel kehtestab direktor kooli **kodukorra**, mis on õpilastele ja koolitöötajatele täitmiseks kohustuslik.

Kooli kehtiv kodukord, mis on avalikustatud ka kooli veebilehel, on kinnitatud 04.11.2014 käskkirjaga nr 4 ja selle koostamise aluseks on märgitud kooli põhimäärus, kooli õppekava, PGS ning üldkehtivad käitumisnormid. Kodukorra nõuete täitmine peaks tagama õpilaste ja koolitöötajate vaimset või füüsilist turvalisust ohustavate olukordade ennetamise. Kodukorras on täpselt reguleerimata vaimset või füüsilist turvalisust ohustavatele olukordadele reageerimise, juhtumitest teavitamise, juhtumite lahendamise kord, mis on nõutud PGS § 44 lg 2 ja 3 alusel.

2.1.6. PGS § 45 lg 3 sätestab, et direktor korraldab kooli **hädaolukorra lahendamise plaani** väljatöötamise ja lg 4 alusel kehtestab plaani.

Järelevalve ajal ei õnnestunud leida fakte, mis kinnitaksid, et hädaolukorra lahendamise plaan on olemas või oli kinnitatud.

- 2.1.7. Kõigil kolmel **lasteaiarühmal** on oma **kodukord**, mis on kinnitatud direktori käskkirjadega 09.11.2015 kk nr 4 (Vihula) ; 10.11.2014 kk nr 7 (Võsupere) ; 9.11.2015 nr 4 (Võsu).

Vastavalt „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 9² lg 1 kinnitab lasteasutuse kodukorra hoolekogu. Ühegi lasteaiarühma kodukord ei ole enne kinnitamist olnud hoolekogus arutusel. Võsupere ja Võsu kodukord erinevad vähe, Vihula kodukord on omanäolisem. Kodukordades ei ole sätestatud laste ja lasteasutuse töötajate vaimset ja füüsilist turvalisust ohustavate olukordade ennetamise, neile reageerimise, juhtumitest teavitamise, nende juhtumite lahendamise ning meetme rakendamise kord, nagu nõuab „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 9¹ lg 2.

- 2.1.8. Kooli **õppenõukogu** on oma tegevuses lähtunud haridus- ja teadusministri 23.08.2010 määrusest nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“.

Õppenõukogu koosseisu kuuluvad kooliõpetajad ja kooli huvijuht. Õppenõukogu koosolekuteest on alati osa võtnud õpilasesinduse juht. 2014/2015. õppeaastal toimusid õppenõukogu koosolekud kuuel korral. Kolmel korral olid päevakorras arengukava küsimused. Iga õppeveerandi lõpus oli päevakorras õppe- ja kasvatustöö tulemustest kokkuvõte.

2015/2016. õppeaasta õppenõukogu tegevus on haridus- ja teadusministri 23.08.2010 määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 1 lg 2 alusel kavandatud terveks õppeaastaks ja määratud kooli üldtööplaanis.

- 2.1.9. Vastavalt „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 22 lg 6 kuuluvad lasteaiadõpetajad kooli **pedagoogilise nõukogusse**.

Direktor sõnade kohaselt ei toimunud enne käesolevat õppeaastat pedagoogilise nõukogu koosolekuid. Käesoleval, 2015/2016. õppeaastal on toimunud üks koosolek, kus arutati õppeaasta plaane. Pedagoogilise nõukogu koosolekul osalesid ka õpetaja abid.

- 2.1.10. Vastavalt haridus- ja teadusministri 31.08.2011 määruse nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“ § 2 ja § 4 on lasteasutuse kohustuslikuks dokumendiks **lasteasutuse tegevuskava**, milles määratletakse lasteasutuse ühe õppeaasta tegevuskava, lähtudes lasteasutuse arengukavast ja õppekavast, õppeaasta üldeesmärkidest ja eelmise õppeaasta sisehindamise tulemustest; lasteasutuse tegevuskavas määratletakse lasteasutuse arengukava valdkondadest tulenevalt eesmärgid, tegevused, vastutajad ja tähtajad; lasteasutuse tegevuskava kinnitab lasteasutuse direktor enne õppeaasta algust.

Kooli lasteaiategevuskava on koostatud koos kooli üldtööplaaniga ja läbi arutatud pedagoogilise nõukogu koosolekul 16.09.2015.

- 2.1.11. Haridus- ja teadusministri 25.08.2010 määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ § 4 kohaselt on **üldtööplan** kooli dokument, milles määratletakse kooli ühe õppeaasta tegevuskava, lähtudes arengukavast ja

õppekavast, õppeaasta üldeesmärkidest ja eelmise aasta töö kokkuvõttest. Nimetatud määruse § 5 lg 1 kehtestab, et üldtööplaani vormistatakse alapunktideni vastavalt tegevusvaldkondadele ning igas alapunktis määratletakse ülesanded, tegevused, vastutajad ja tähtajad.

Haridus- ja teadusministri 23.08.2010 määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 2 p 2 kohaselt kinnitab õppenõukogu kooli üldtööplaani iga õppeaasta alguseks.

Järelevalve käigus selgus, et:

- 1) üldtööplaanis on sõnastatud õppeaasta kolm üldeesmärki, millest kaks ((1)Kvaliteetse ja võimetekohase kodulähedase põhihariduse tagamine kõigile õpilastele; (2) Iga õppija individuaalset ja sotsiaalset arengut toetava, õpioskusi, loovust ja ettevõtlikkust arendava õpikäsituse ellurakendamine) tulenevad otseselt kooli missioonist ja on üldised, ei ole mõõdetavad. Vestlustest kooli direktoriga selgus, et esimene eesmärk on olnud ka eelnevatel aastatel sihiks, see on õpetajate sõnul nende tegevuse mõte ning sellest tulenevalt on see eesmärk vormistatud ka iga õppeaasta eesmärgina. Teine eesmärk annab direktori sõnade kohaselt sihi õppemeetodite valimiseks. Direktori sõnade kohaselt toimus augustikuu lõpus koosolek, kus õppeaasta üldeesmärgid läbi arutati, räägiti selgeks, mida nende all mõistetakse.
- 2) üldtööplaani on vormistatud alapunktideni vastavalt tegevusvaldkondadele. Ülesanded, tegevused, vastutajad ja tähtajad on määratud ainult esimeses (eestvedamine ja juhtimine) alapunktis, ülejäänud neljas tegevusvaldkonnas on välja toodud tegevused, kusjuures suurem osa tegevusi on seotud kooli osaga, mitte lasteaiaga.
- 3) „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 16 lg 4 alusel kinnitab lasteasutuse tegevus- ja päevakava direktor. Üldtööplaanis on viide kodulehel asuvatele lasteaiarühmade päeva- ja tegevuskavadele. Eraldi lasteaiarühmade päevakavad direktori poolt kinnitatud ei ole.

2.1.12. Vastavalt PGS § 69 lg 1 ja „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 9² lg 3 on kool avalikustanud kooli õppekava, põhimääruse, arengukava ja kodukorra ning lasteasutuse kodukorrad oma veebilehel.

2.2. Võsu Kooli kui ühendasutuse pedagoogide koosseis

2.2.1. „Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus“ § 71 lg 1 alusel juhib kooli direktor, kes vastutab oma pädevuse piires õppe- ja kasvatustegevuse korralduse ja tulemuslikkuse eest. „Koolieelse lasteasutuse seadus“ § 21 lg 1 ütleb, et direktori ülesanne on tagada lasteasutuse tulemuslik töö ja juhtida lasteasutuse tegevust koostöös pedagoogilise nõukogu ja hoolekoguga.

Võsu Kooli direktori juhtida on põhikool üheksa klassiga ning kolm lasteaiarühma, millest üks asub koolimajas, teine Võsuperes ja kolmas Vihulas. Direktori töölepingust selgus, et tema ülesannete hulka kuuluvad nii kooli õppe- ja kasvatustöö korraldamine kui ka majandusküsimused. Vihulas ja Võsuperes asuvates

lasteaiarühmades oma teenindav personal (kokk, koristaja, kütja, majahoidja), mis omakorda suurendavad direktori tööd personaliga.

Kuna direktori töölepingus kirjutatakse kooliga seotud tegevustest, jäävad selgusetuks mitmed lasteaiarühmade juhtimisega seotud kohustused (näiteks juhtimine koostöös pedagoogilise nõukoguga).

2.2.2. Kooli direktor on PGS § 71 lg 2 p 6 lähtuvalt kinnitanud koolitöötajate koosseisusid. Aluseks on Vihula Vallavalitsuse 23.01.02.2013 määrus nr 1 „Vihula Vallavalitsuse hallatavate asutuste töötajate koosseisud, palgaastmed ja palgamäärad“. Koosseisud on nii valla dokumendis kui ka direktori käskkirjas kinnitatud eraldi kõikide lasteaiarühmade ja kooli osa jaoks. Võrreldes ja analüüsesid pedagoogide koosseise EHISe alusel ja kohapeal dokumentide järgi, selgus, et

- 1) kõik koolis töötavad pedagoogid on vastavalt Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 määruse nr 265 „Eesti Hariduse Infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“ § 18 kantud EHISesse. Lisaks on EHISesse kantud huvijuht ja ringijuhid. Õpetajate koormus pikapäevarühma kasvatajana selgus õpetajate töölepingu lisadest.
- 2) kooli pedagoogide ametikohad arvestatakse õpetaja kontakttundide arvu järgi, arvestades, et täiskoormusega õpetaja annab tunniplaani järgselt 23 tundi. Nimetatud koormusega või suurema tunnikoormusega töötavad 14 kooliõpetajast kuus. Neli õpetajat töötavad koolis 1,0 ametikohaga koos ringijuhiga ametikohaga ning kaks õpetajat koos pikapäevarühma õpetaja ametikohaga. Töö- ja tehnoloogiaõpetaja ja loodusõpetuse õpetaja töötavad osalise koormusega, kusjuures loodusainete õpetaja õpib tasemeõppes. Suure osa pedagoogide töötamine täiskoormusega (mis ei sunni õpetajat otsima lisatööd) on heaks eelduseks õppe- ja kasvatusalase koostöö tegemisel ning kooli tunniplaani nõuetekohasel koostamisel.
- 3) 14 kooliõpetajast on haridus- ja teadusministri 29.08.2013 määruses nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ kehtestatud kvalifikatsiooninõuded täidetud 12 õpetajal. Loodusainete õpetajal ja väikeklassi õpetajal ei ole kvalifikatsiooninõuded täidetud. Mõlema õpetajaga on sõlmitud tähtajatud töölepingud, mis on vastuolus PGS § 74 lg 7.
- 4) 2014. aastal asus koolis tööle Lääne-Viru Rakenduskõrgkooli sotsiaaltöö lõpetanud spetsialist, kelle haridustasemeks on rakenduslik kõrgharidus. Sotsiaaltöö erialaga spetsialist võeti tööle ühe väikeklassi (1. klassi) õpilase õpetajaks, kellena tal on kvalifikatsiooninõuded täitmata, sest haridus- ja teadusministri 29.08.2013 määruse nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ § 3 lg 3 alusel on põhikooli hariduslike erivajadustega klassi õpetaja kvalifikatsiooninõudeks magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon, õpetajakutse ning eripedagoogilised kompetentsid.

Õpetaja läbis 2014. aastal 42-tunnise koolituse Tallinna Ülikoolis „Õpiabirühma ja väikeklassi võimalusi õpilase arengu toetamiseks“. Direktori sõnade kohaselt toimib sotsiaalvaldkonna spetsialisti töö ühe õpilase õpetamisel hästi ja annab tulemusi.

- 5) lasteaia kuuest rühmaõpetajast töötab üks õpetaja 1,0 ametikohaga, ülejäänud õpetajate ametikoha suurus on väiksem. Tööaja jaotust lasteaiarühmas kirjeldatakse õiendi osas 2.6. Lisaks rühmaõpetajatele töötab lasteaiarühmades kaks liikumisõpetajat ja üks muusikaõpetaja.

Üheksast alushariduse õpetajast on kvalifikatsiooninõuded vastavalt haridusministri 26.08.2002 määruse nr 65 „Koolieelse lasteasutuse pedagoogide kvalifikatsiooninõuded“ § 18 täidetud kaheksal pedagoogil. Ühel rühmaõpetajal, kes töötab 0,5 ametikohaga, on keskharidus, seega kvalifikatsiooninõuded täitmata. Nimetatud õpetajaga on sõlmitud tähtajatu tööleping, mis on vastuolus „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 22 lg 4².

EHISes olid järelevalve ajal kvalifikatsiooninõuded jäetud märkimata veel kolmel pedagoogil, mistõttu näitavad HaridusSilma andmed, et 2014/2015. õppeaastal oli neljast koolieelse lasteasutuse ametikohast kvalifikatsioonile vastavate pedagoogidega täidetud ainult üks ametikoht.

Järelevalve käigus said andmed EHISes parandatud.

- 6) PGS § 47 lg 3 alusel määrab direktor isiku, kelle ülesandeks on haridusliku erivajadusega õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide, andekate õpilaste juhendajate ja õpetajate vahel (haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija, edaspidi *HEV-koordinaator*).

Kooli direktori poolt kinnitatud töötajate koosseisus on ette nähtud HEV-koordinaatori 0,13 ametikohta ja alates 2014/2015. õppeaastast on töölepingu alusel HEV-koordinaatoriks sotsiaaltöö spetsialist, väikeklassi õpetaja. Spetsialisti töölepingus on kirjas, et vastavalt õpetajakoormuse vähenemisele suurendatakse HEV-koordinaatorina vastutab spetsialist individuaalse vaatluse kaartide täitmise eest, aitab õpetajatel individuaalse vaatluse kaarte täita, aitab koostada individuaalseid õppekavu. Õppeaasta lõpus analüüsis töös haridusliku erivajadusega õpilastega (edaspidi *HEV-õpilased*).

- 2.2.3. PGS § 37 lg 2 alusel tagatakse õpilasele vähemalt eripedagoogi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenus. Tugispetsialistide teenuse rakendamiseks loob võimalused kooli pidaja ning selle korraldab direktor.

Järelevalve käigus selgus, et

- 1) Regulaarselt on koolis valla poolt tagatud psühholoogi teenus. Vallavalitsuse kantselei juhataja sõnade kohaselt on psühholoogiga sõlmitud käsunduslepingu teenuse osutamiseks 50 tunni ulatuses aastas. Kokkuleppe alusel käib psühholoog koolis vastavalt vajadusele, nõustades õpilasi, lapsevanemaid ja õpetajaid.
- 2) Logopeedi ametikohaks on valla poolt ette nähtud 0,364 ametikohta, kuid see on jäänud täitmata, sest ei ole leitud sobivat kandidaati. Logopeedi ametikoht ei kajastu ka direktori poolt kinnitatud töötajate koosseisudes. Direktori sõnade kohaselt toimub regulaarne koostöö Rajaleidja spetsialistidega. Eelmisel õppeaastal käis logopeed koolis kaks korda, vaadates üheksa last ja nõustades õpetajaid. Käesoleval õppeaastal olid logopeed ja eripedagoog koolis 17. septembril, vaadates üle kõikides lasteaiarühmades kokku 11 last ja nõustades õpetajaid.

Kooli direktor on koostöös vallavalitsusega otsinud kooli logopeedi ka läbi SA Innove, kuid spetsialisti leida ei ole õnnestunud

- 3) Sotsiaalpedagoogi kooli töötajate koosseisus ette nähtud ei ole. Koolis töötav sotsiaaltöö spetsialist täidab HEV-koordinaatorina ka sotsiaalpedagoogi ülesandeid, nõustab vajadusel kõiki õpilasi, suhtleb klassijuhatajatega, nõustab lastevanemaid, osaleb ümarlaudades)

2.3. Kooliõpilaste arengu toetamine

2.3.1. Võsu Kool on valla ainuke kool, millest tulenevalt on vallavalitsus õpilaste koolitee lühendamiseks kokkuleppel naabervaldadega kehtestanud oma määrusega 05.08.2011 nr 6 „Vihula vallas elavale lapsele elukohajärgse munitsipaalpõhikooli määramise tingimused ja kord“ vastavalt elukohale (küla) elukohajärgseks kooliks ka Haljala Gümnaasiumi ja Kunda Ühisgümnaasiumi. Õpilaste Võsu kooli toomiseks ja koju viimiseks on vallas käigus kolm bussiliini. Esimesed õpilased võtab üks buss peale kell pool kaheksa. Et õpilased ei peaks väga vara tõusma, on õppetöö alguseks 8.45 . Koolibussid tulevad õpilastele järele kell 16.30, reedeti 14.30.

2.3.2. Pärast õppetunde on õpilastele korraldatud **pikapäevarühma** töö. Pikapäevarühma traditsioon koolis on pikk. Lastevanemate nõusolekul on korraldatud kõikide bussiga kooli käivate 1.-5. klassi õpilaste osalemine pikapäevarühmas. Vanemate õpilaste jaoks on pikapäevarühmas osalemine võimalus, aga õpilane võib koolibussi oodates ka omaette kooli ruumides valmistuda järgmiseks päevaks. Pikapäevarühma õpetajatena töötavad põhiliselt kaks õpetajat, üksikute tundide ajal täidavad pikapäevarühma õpetaja kohustusi HEV-koordinaator või direktor.

Järelevalve käigus pikapäevarühma dokumentatsiooniga tutvumine näitas, et

- 1) vastavalt PGS § 38 lg 4 on õpilased pikapäevarühma vastu võetud vanema avalduse alusel. Avaldusel on märgitud aeg, mil õpilane pikapäevarühmas osaleb. Direktor on kinnitanud pikapäevarühma nimekirja käskkirjaga.
- 2) pikapäevarühmas korraldatava õppekavavälise tegevusena pakutakse õpilasele järelevalvet ning pedagoogilist juhendamist ja suunamist õppest vaba aja sisustamisel, koduste õpiülesannete täitmisel, huvitegevuses ning huvide arendamisel
- 3) direktori poolt on kehtestatud igaks päevaks pikapäevarühma algus- ja lõpuaeg, samuti pikapäevarühma õpetajate töögraafik. Täpsemat töökorraldust ja päevakava ei ole direktori poolt kinnitatud (vastavalt PGS § 38 lg 2 alusel kehtestab pikapäevarühma töökorralduse ja päevakava kooli direktor). Pikapäevarühmas arvestatakse kõikide õpilaste vajadustega, millest tulenevalt puhke- ja tööajad varieeruvad.
- 4) koolis on kehtestatud pikapäevarühma õpetaja ametijuhend, mis on lisatud pikapäevarühma õpetajana töötava pedagoogi töölepingu juurde. Ametijuhendi alusel peab õpetaja muuhulgas reguleerima pikapäevarühma õppe- ja puhkeaegu, töötama õpilastega individuaalselt lähtuvalt nende vajadusest.

2.3.3. Lisaks pikapäevarühmale on õpilastel tunnivälisel ajal võimalik osaleda koolimajas mitmetes **huviringides** (kunstiring, jalgpall, näitering, kergejõustik, rahvastepall,

võrkpall, tantsuring). Viis ringijuhendajat on kooli õpetajad (36% kooli õpetajatest). Ringina töötab veel koolilehe toimetuse. Kokkuleppel muusikaõpetajaga on õpilastel koolis võimalik õppida erinevaid pille (kitarr, klaver, akordion, kellamäng) ja koolivälise inimese juhendamisel trumme. Kevadperioodil töötab orienteerumise ring.

Ringide tööd kontrollib kooli huvijuht. Huvijuht ise on toeks õpilasesindusele. Suhtlemine õpilastega väljaspool tunde teises rollis (ringijuht, pikapäevavõimlemise kasvataja) aitab kaasa õpetajate ja õpilaste paremale koostööle, loob eelduse õpilase paremaks mõistmiseks.

2.3.4. Koolis töötab õpilasesindus, mille juht osaleb õppenõukogu koosolekutel ja kuulub hoolekogu koosseisu. Hoolekogu koosoleku protokollidest ilmneb, et õpilaste esindaja on hoolekogus olnud aktiivne, esitanud erinevaid küsimusi, toonud välja õpilaste muresid. Kooli õpilasesinduse juht on Lääne-Viru õpilasesinduste liidu juhataja liige. Vestlusel õpilasesinduse juhiga selgus, et õpilasesindusele on oluliseks abiks koolielu korraldamisel ning õpilaste juhtimisel kooli huvijuht. Samuti on õpilasesinduse juhtidel olemas kaugem vaade oma töö jätkumise osas. Õpilasesindusse kutsutakse õpilasi juba viiendast klassist.

2.3.5. Koolis pööratakse tähelepanu võimekamate ja ainekavast huvitatud õpilaste ettevalmistamisele aineolümpiaadideks. Lääne-Virumaa aineolümpiaadide kokkuvõttest selgub, et 2014/2015. õppeaastal osales maakonna õpilasi üleriigilistel olümpiaadidel 12 koolist, sealhulgas kahest põhikoolist, millest üks oli Võsu kool. Põhikooli õpilastel oli võimalik maakonnas osaleda 17 olümpiaadil ja Võsu kool osales neist üheksal olümpiaadil. Võsu kooli õpilaste osalemine aineolümpiaadidel on suurenenud kahel viimasel õppeaastal (mõlemal aastal osaleti kokku 21 korral). Osalemise suhtarv 100 õpilase kohta, on koolil üks maakonna kõrgemaid. Auhinnakohti saadi 2014/2015. õppeaastal kuus, mis oli põhikoolide seas maakonna parim tulemus. Kui arvestada auhinnakohtade suhtarvu kooli õpilaste arvusse, siis oli see maakonna parim (11,1 auhinnakohta 100 õpilase kohta).

2.3.6. Vabariigi Valitsuse 06.01.2011 määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lg 1 ütleb, et kool koostab riiklike õppekavade alusel oma **õppekava**, mis on koolis õpingute alusdokument.

Kooli õppekava on kehtestatud kooli direktori 02.12.2013 käskkirjaga nr 25. Õppekavas tehti enne käesoleva õppeaasta algust üksikuid parandusi (hindamine trimestrite kaupa). Kooli õppekava tervikuna ei ole viidud kooskõlla „Põhikooli riikliku õppekava“ viimaste (1.09.2014) muudatuste ja parandustega. Õppekavas ei ole kirjeldatud kooli väärtused ja eripära („Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lg 6 p 1), õpilase arengu toetamise ja hindamise korraldus („Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lg 6 p 5).

Kooli õppekavas kirjeldatakse õpilaste hindamist, rõhutades seejuures, et hindamine toimub õpilase arengu toetamiseks. Direktori ja HEV-koordinaatori vestlustest selgus, et tegelikult toimub koolis õpilaste arendamine laiemas mõttes kui ainult akadeemiliste tulemuste kaudu.

Kooli õppekava uuendamine on koolis planeeritud käesolevaks õppeaastaks. Kooli üldtööplaani järgi esitatakse õppekava õppenõukogule detsembrikuus.

2.3.7. PGS § 37 lg 1 alusel jälgivad õpetajad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet õpilase vajaduste kohaselt; õpilase võimete ja

annete arendamiseks tuleb koolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada vajaduse korral diferentseeritud õpet.

Nimetatud tegevusteks on koolis loodud soodsad tingimused, sest vaatamata sellele, et kõikides klassides on õpilaste arv alla kümne õpetatakse kõiki keele ja kirjanduse, võõrkeele, matemaatika, sotsiaalainete ja loodusainete valdkonna õppeaineid kõikidele klassile eraldi. Kunstiaineid, tehnoloogia aineid ja kehalist kasvatust õpetatakse kooliastmete klassidele koos.

- 2.3.8. Koolis õppe- ja kasvatustöö tulemuslikkuse kinnituseks on põhikooli lõpueksamite, 3. ja 6. klassi tasemetööde tulemused, mis maakonna tasemetööde ja põhikooli lõpueksamite kokkuvõtete alusel on olnud üle maakonna keskmise. 2014/2015. õppeaastal olid 6. klassi tasemetööde ja põhikooli lõpueksamite tulemused ühed maakonna parimad.
- 2.3.9. Õpetajate sõnade kohaselt korraldatakse vastavalt PGS § 37 lg 3 alusel õpilase arengu toetamiseks temaga üks kord õppeaasta jooksul **arenguestlus**, mille põhjal lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides. Arenguestluste läbiviimise korraldamiseks on koolis 2005. aastal koostatud dokument „Arenguestluste läbiviimise tingimused ja kord“, mis on koostatud selgelt ja mõistetavalt. 2008. aastal on püütud dokumenti korrigeerida, kuid jõutud järeldusele, olemasolev variant sobib. Arenguestluste korras:
- 1) on kirjeldatud arenguestluste läbiviimise põhjendus, mõiste, eesmärk. Eraldi on välja toodud arenguestlus kui vastastikune kokkulepe ning arenguestlus ja juhendamine
  - 2) on nõue arenguestlused dokumenteerida etteantud aruande vormis. Järelevalve käigus selgus, et viimastel aastatel ei ole arenguestluste dokumenteeritud. 2014/2015. õppeaastal viidi klassijuhatajate sõnade kohaselt arenguestlused läbi kõigi õpilastega.
  - 3) on kirjas, et klassijuhataja annab õppeperioodi lõpul hinnangu läbiviidud arenguestluste kohta etteantud küsimustele vastates. 2014/2015. õppeaastal esitasid klassijuhatajad kokkuvõtte arenguestlustest klassijuhataja aruandes.
- 2.3.10. Vestlusest õpetajatega selgus, et vajadusel võimaldatakse õpilastele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendav pedagoogiline juhendamine väljaspool õppetunde (õpiabi), nagu see on sätestatud PGS § 37 lg 1. Eraldi õpiabi graafikut või õpetajate õpiabi andmise aegu kehtestatud ei ole.
- 2.3.11. 2014/2015. õppeaasta lõpus pidid õpetajad vastavalt etteantud vormile koostama eneseanalüüsi, kus nad kirjeldasid, kuidas valivad klassile või õpilasele sobivad õpimeetodid, kuidas on arvestanud töö planeerimisel õpilaste eripärasid. Õpetajad tõid näiteid, kuidas nad on sõnastanud õpilase individuaalseid õpieesmärke. Eneseanalüüsiga valikulisest tutvumisest ja vestlusest direktoriga selgus, et õpetajatel ei olnud kerge teostada sellist eneseanalüüsi.
- 2.3.12. Direktori töölepingus on ühe kohustusena punkt „loob tingimused iga-aastaseks õpilaste arstlikuks läbivaatuseks“. Järelevalve ajal selgus, et kooli õpilased vaadatakse korra õppeaastas läbi kohaliku meditsiinitöötaja poolt. Selleks külastavad õpilased graafiku alusel aleviku arstipunkti.

2.4. Kooliõpilaste HEV õppe korralduse põhimõtted

2.4.1. PGS § 46 lg 2 sätestab, et õpilase andekust võib käsitleda haridusliku erivajadusena, kui õpilane oma kõrgete võimete tõttu omab eeldusi saavutada väljapaistvaid tulemusi ning on näidanud kas eraldi või kombineeritult eelkõige järgmisi kõrgeid võimeid: üldine intellektuaalne võimekus, akadeemiline võimekus, loominguline mõtlemine, liidrivõimed, võimed kujutavas või esituskunstis, psühhomotoorne võimekus.

Õiendi punktis 2.3.5 kirjeldatu annab tunnistust, et koolis tegeletakse andekate õpilastega. Kooli õppekavas, kus otseselt ei ole haridusliku erivajadusega õpilast kirjeldatud, on korraldus ja meetmed seotud eelkõige õpilastega, kellel esinevad õpiraskused, käitumis- ja tundeeluhäired.

2.4.2. Vastavalt „Põhikooli riikliku õppekava“ § 24 lg 6 p 6 tuleb kooli õppekavas kirjeldada hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord.

Kooli õppekava 7. osas „Erivajadustega õpilastele rakendatavad tugisüsteemid ja õppekorralduse põhimõtted“ on kirjeldatud, kuidas ja kes märkavad haridusliku erivajadusega õpilast ja kuidas edasi tegutsetakse. Õppekava nimetatud osas on kirjas ja järelevalve käigus leidis kinnitust, et klassijuhataja esitab iga õppeveerandi lõpus õppenõukogule klassi aruande raames HEV õpilaste nimed ja kokkuvõtte nende õpitulemustest. Samuti avab klassijuhataja elektroonilise vaatluskaardi ja teeb selle täitmisel koostööd aineõpetajatega ja õppetööd toetavate spetsialistidega.

2.4.3. HEV õpilaste õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine on koolis HEV koordinaatori ülesanne.

Direktori sõnade kohaselt toimuvad iga trimestri järel ümarlauad, kus analüüsitakse seniste meetmete tõhusust ning lepitakse kokku järgnevates tegevustes. Ümaralaua kokkukutsumine on HEV koordinaatori ülesanne.

HEV koordinaatori ametijuhendis (esitatud töölepingu lisana) on HEV koordinaatori kohustustena nimetatud HEV õpilaste kaardistamine, koostöös õpetajatega õpilasele sobiva õpiabivormi (tugimeetme) määramine, tugisüsteemi koostöö koordineerimine nii koolis kui ka lasteaias, õpiabi tõhusust jälgimine, lapsevanemaid nõustamine, tugisüsteemi dokumentatsiooni eest vastutamine. Lasteaia laste ja vanematega ei ole HEV koordinaator tegelema.

2.4.4. Õppekavas on **tugimeetmetena** nimetatud individuaalse õppekava rakendamist, õpiabitunde (mille all mõeldakse õpiabirühma tunde), täiendav õppetöö õppeaasta lõpus, logopeediline abi, pikapäevarühm, koostöö lapsevanemaga, huvialaringid, suunamine eriarsti või muu spetsialisti konsultatsioonile, suunamine nõustamiskomisjoni. Eraldi on kirjeldatud veel käitumisraskustega õpilaste mõjutamine.

2.4.5. EHISe järgi on **individuaalsed õppekavad** määratud neljale õpilasele. Kohapeal selgus, et neid õpilasi õpetatakse vastavalt õpilase võimetele, arvestades õpilase individuaalseid vajadusi. Õppekava rakendamise sisuline pool selgus vestlustest õpetajate ja direktoriga. Individuaalsete õppekavade vormistamine on koolis pooleli.

Direktori käskkirjaga on individuaalse õppekava rakendamine kehtestatud kahele väikeklassi õpilasele.

Järelevalve ajal toimus koolis kuuetunnine koolitus „Individuaalse vaatluskaardi täitmine. Individuaalse õppekava koostamine“, mis aitab õpetajatel vormistada asjakohased individuaalsed õppekavad.

2.4.6. Koolis on pikaajaline traditsioon **õpiabirühmade töö** korraldamise osas.

Koolis on eraldi kehtestatud „Õpiabi rühma määramise kord“, mis on kooskõlas haridus- ja teadusministri 22.07.2014 määruse nr 67 „Hariduslike erivajadustega õpilaste klassides ja rühmades õppe ja kasvatuse korraldamise alused ning õpilaste klassi või rühma vastuvõtmise või üleviimise, klassist või rühmast väljaarvamise ning ühe õpilase õpetamisele keskendatud õppe rakendamise tingimused ja kord“ § 3 sätestatuga. Õpiabi rühma määramise korrast, kooli dokumentatsioonist ning vestlusest õpiabirühma õpetajaga selgus:

- 1) Õpiabirühma oli käesoleva, 2015/2016. õppeaasta I trimestril määratud kokku 9 õpilast. Tunnid toimusid eraldi 2., 3., 4. ja 5. klassi õpilastele, igale klassile üks tund nädalas.
- 2) Kõiki õpiabirühma tunde viis läbi klassiõpetaja, kellel oli klassiõpetaja haridus ning läbitud kaks 160-tunnilist parandusõppealast kursust: „Parandusõpe kui arendusõpe“ 2006. aastal ja „Õpiraskustega laste parandusõppe alused“ 1999. aastal.
- 3) Õpiabirühma õpetaja on koostanud tundideks töökava, milles on arvestatud vastava klassi aineõpetusega. Eraldi on töökavas, nagu kooli õpetaja töökava vorm ette näeb, planeeritud individuaalne töö õpilasega.
- 4) Õpiabirühma päeviku sissekannetest oli näha, et tundides on arendatud ka kogitiivseid oskusi (mälu, tähelepanu, mõtlemist)

2.4.7. Kolm aastat tagasi suunati 1. klassi õpilane maakondliku nõustamiskomisjoni otsusega nr 17/4 19.12.2012 **väikeklassi**. Käesoleval, 2014/2015. õppeaastal õpib nimetatud õpilane, kellel on püsiv normikohasest erinev käitumismuster, 3. klassis. Tema õpetajaks on üks inimene, kellega ta on harjunud ja kellega koos ta osaleb ka üksikutes tundides koos oma eakaaslastega.

Õpilasele kohaldatakse individuaalset õppekava, millega mõnes aines on vähendatud kooli õppekavaga ette nähtud õpisisu, kuid matemaatikas on kooli õppekavaga võrreldes suurendatud õppimise tempot. Sellest tulenevalt õpib poiss juba 4. klassi matemaatikat. Järelevalve ajal toimus naaberkoolis traditsiooniline sõpruskohtumine matemaatikas. Nimetatud poiss võistles 4. klassi arvestuses ja saavutas seal 5. koha, jättes vanemad eakaaslased endast tahapoole. Osalemine võistlusel sai teoks tänu oma õpetaja ja lapsevanema toele, kes olid valmis õpilasega naaberkooli kaasa minema.

2.4.8. Koolis töötab veel teine **väikeklass**, kus õpib 6. klassi õpilane põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava lihtsustatud õppe alusel.

Vabariigi Valitsuse 16.12.2010 määruse nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“ § 4 lg 1 ütleb, et kui koolis tegutsevad klassid, kus õpet viiakse läbi põhikooli riikliku õppekava järgi ja lihtsustatud, toimetuleku- või hooldusõppel olevate õpilaste klassid, peab kooli õppekava koostamisel arvestama nii põhikooli riikliku õppekava kui ka lihtsustatud riikliku õppekavaga.

Kooli õppekavas ei ole kirjeldatud lihtsustatud riiklikust õppekavast tulenevaid erisusi ja puuduvad vastavad ainekavad. Koolis on koondatud nimetatud õpilasega seotud dokumendid, sealhulgas individuaalne õppekava ning väljavõtte riiklikust

lihtsustatud õppekavast (VV 16.12.2010 määruse nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“ lisa1).

2.4.9. Koolis on kehtestatud **õpetaja töökava** vorm, milles ühe osana tuleb planeerida individuaalne töö õpilastega. Juhul kui klassis õpib individuaalse õppekavaga õpilane, peab õpetaja märkima selle õpilase tegevuse oma töökavasse. Õpetajate töökavade vaatlus näitas, et mitme õpetaja töökavas oli individuaalse töö veerg töökavast puudu või oli täitmata.

2.4.10. PGS § 48 lg 6 alusel dokumenteeritakse haridusliku erivajaduse tuvastamiseks läbiviidud pedagoogilise-psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate täiendavad tähelepanekud ja soovitusel õpilase tugevate ja arendamist vajavate külgede kohta, kooli tugispetsialistide soovitusel, testimiste ja uuringute tulemused ning nõustamiskomisjoni soovitusel õppe korraldamiseks ja sellest tulenevalt õpilasele rakendatud meetmed haridusliku erivajadusega õpilase arengu ja toimetuleku jälgimiseks koostatud **individuaalse arengu jälgimise kaardil**.

Koolis on sisse seatud elektroonilised individuaalse vaatluse kaardid. Nende täitmise eest vastutab HEV koordinaator, kuid täitjateks on klassijuhataja ja ka teised aineõpetajad. Individuaalsetele vaatluskaartidele on juurdepääs ainult kantseleis asuvates õpetajate arvutites (kolm arvutit).

2.4.11. HEV-koordinaator koostas 2014/2015. õppeaasta lõpus põhjaliku kokkuvõtte HEV õpilastega tehtavast tööst. Positiivsena toodi välja töö väikeklassidega; individuaalse vaatluse kaartide avamine ja täitmine ka nendele õpilastele, kes ei osale õpiabirühmas; enamuse õpetajate hea tahe kaasata väljasõitule, teatrisse ja ekskursioonidele HEV õpilasi, hoolimata nende eripärast; asjaolu, et õpetajad on hakanud HEV temaatikasse suhtuma positiivselt, on valmis õpilasele lähenema õpilase eripärast lähtuvalt. Tänu kooli HEV-koordinaatori aktiivsele osalemisele maakonna sotsiaalpedagoogide ainesektsioonis, külastasid eelmisel õppeaastal kooli sotsiaalpedagoogide ja HEV-koordinaatorite ainesektsioonid oma ühisel väljasõidul.

2.5. Lasteaiarühmade moodustamine ja kasvukeskkond

2.5.1. Kooli lasteaiaosas koosneb kolmest liitühmest. Andmed EHISes ja kohapeal kontrollitud andmed (käskkiri rühmade nimekirjade kinnitamine ja õppe- ja kasvatustöö päevik) on vastavuses. Lasteaia rühmad on moodustatud kooskõlas „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 6. Sobitusrühmi lasteaias ei ole.

2.5.2. Võsu lasteaiarühmas on nimekirjas 16 last. Rühm, mis oli varem töötanud 15 aastat mängurühmana, kuulub kooli koosseisu alates 2010. aastast. „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 7 lg 1¹ alusel oli hoolekogu ettepanekul (09.02.2010) vallavalitsuse korraldusega 23.02.2010 nr 91 laste arvu Võsu rühmas lubatud suurendada 20-ni. Vajadust laste arvu suurendada ei ole hiljem olnud.

Rühma meeskond (kaks õpetajat ja õpetaja abi, kes varem töötas mängurühma juhatajana) on koos töötanud 15 aastat. Tegutsedes mängurühmana lähtuti õpetajate sõnul küll koolieelse lasteasutuse seadusest, kuid dokumentaalset tõestust sellele järelevalve ajal ei leitud.

- 2.5.3. Vihula lasteaiarühm ühendati Võsu kooliga 2013. aastal seoses Vihula Lasteaed-Algkooli sulgemisega. Viimastel aastatel on rühmas olnud lapsi 5-7. Käesoleval õppeaastal suurenes rühma laste arv 13-ni.
- 2.5.4. Võsupere rühma nimekirjas on 20 last, mis on vastuolus „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 7 lg 1, mille kohaselt tohib liitrühma registreeritud laste arv olla kuni 18. Hoolekogu ei ole teinud vallavalitsusele ka ettepanekut suurendada laste arvu kahe lapse võrra, mis on võimalik „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 7 lg 1¹ alusel. Võsupere rühm liideti kooliga 2010. aastal. Lasteaia õpetajad on töötanud rühmas 12 aastat, õpetaja abi 5 aastat. Rühma meeskond on hästi kokku töötanud. Paljude aastate nädalakavade vaatlus näitas, et õppe- ja kasvatustegevus rühmas on olnud süstемne ja lähtunud riiklikust õppekavast.
- 2.5.5. Tutvunud lasteaiarühmade õppe- ja kasvukeskkonnaga ja vestelnud lasteaia töötajatega, võib väita, et kõikides lasteaiarühmades on loodud laste arenguks vajalik eakohane, positiivselt mõjuv ning arendav **õppe- ja kasvukeskkond**. Oluline osa on looduslikul keskkonnal, mida kasutatakse ära õppetegevustes.
- 2.5.6. Mängu- ja õppevahendite hulk ja liigid kõikides lasteaiarühmades olid põgusal vaatlusel, aga ka õpetajate sõnade kohaselt mitmekülgseks õppe- ja kasvatustegevuseks piisavad. Võsupere lasteaiarühm asub majas, mis valmis 2011. aastal ja ruumid ehitati spetsiaalselt lasteaia jaoks. Majas asub veel küla raamatukogu ja saali kasutatakse külakeskusena. Lasteaia jaoks on suur rühmaruum ning kaks väikest magamisruumi, mis võimaldab panna nooremad ja vanemad lapsed magama eraldi, kuid nõuab ka puhkeajal kahe täiskasvanu olekut laste juures. Liikumis- ja muusikategevusteks kasutatakse saali. Vihula rühmas on lasteaia kasutada vähemalt neli ruumi, millest üks on endine kooliklass. Selles ruumis toimuvad muusikatunnid. Liikumistegevusteks kasutatakse lisaks rühmaruumidele suurt koridori. Kõige vähem on ruume Võsu rühmas, mis asub koolimajas. Kasutada on üks rühmaruum, kus toimuvad ka muusikatunnid. Liikumistunnid toimuvad võimaluse korral õues.

2.6. Lasteaia personali töökorraldus

- 2.6.1. Kõikides lasteaiarühmades töötab kaks õpetajat ja üks õpetaja abi. Kõik õpetaja abid töötavad 1,0 ametikohaga ning viibivad rühmas 8 tundi tunniajase lõunaga. Personali koosseisus on ette nähtud kahe rühma osas 1,5 õpetaja ametikohta ja ühes rühmas 1,65 ametikohta. Ühes rühmas on 1,5 õpetaja ametikoha sees ka muusikategevus, teistes rühmades on muusikategevuseks ette nähtud 0,133 ametikohta. Õpetajate sõnade kohaselt osalevad rühmaõpetajad lastega ka liikumis- ja muusikategevuste juures.
- 2.6.2. Rühmades, kus õpetaja ametikohti on ette nähtud 1,5, on rühma lahtioleku aeg 10,5 tundi. Kogu lahtioleku aja on tööl üks õpetaja ja tal on vahetut tööd lastega 35 tundi

nädalas. Kattuvat tööaega kahel õpetajal ei ole. Õpetajate sõnade järgi saavad nad õppe- ja kasvatustöö küsimusi arutada nii, et üks õpetaja tuleb tööle töövälisel ajal. Rühmas, kus õpetaja ametikoha suurus on 1,65 on rühma lahtioleku aeg 11,5 tundi ja kogu lahtiolekuaja on tööl üks õpetaja ning tal on vahetut tööd lastega 35 tundi nädalas.

- 2.6.3. Kattuva tööaja puudumine ei võimalda õpetajatel töö ajal planeerida ja analüüsida ühiselt õppe- ja kasvatustööd, viia läbi arenguveestlusi (viivad läbi kaks õpetajat koos). Kooli direktoril on soovitatav koostöös vallaga leida probleemile lahendus.

2.7. Õppe- ja kasvatustöö korraldamine lasteaias

- 2.7.1. „Koolieelse lasteasutuse seadus“ § 16 lg 1 kehtestab, et lasteasutuse õppe- ja kasvatustöö aluseks on lasteasutuse õppekava, mis vastab koolieelse lasteasutuse riiklikule õppekavale.

Lasteaia õppekava viimase variandi on direktor kinnitanud 09.11.2015 käskkirjaga nr 5. Lasteaia õppekavas on olemas kõik osad peale „Lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted“, mis on nõutav Vabariigi Valitsuse 29.05.2008 määruse nr 87 „Koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava“ § 2 lg 4 alusel.

- 2.7.2. „Koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava“ § 2 lg 1 sätestab, et lasteasutuse õppekava koostatakse riikliku õppekava alusel ja § 2 lg 4 punkt 2 sätestab, et lasteasutuse õppekavas on esitatud lapse arengu eeldatavad tulemused õppekava läbimisel vanuseti.

Lasteaia õppekavas on vanuseti kirjeldatud üldoskused ning valdkonnad „Mina ja keskkond“, „Keel ja kõne“ ja „Matemaatika“. Vanuseti on kirjeldamata „Kunst“, „Muusika“ ja „Liikumine“.

- 2.7.3. „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 22 lõige 6 kohaselt kuuluvad pedagoogid lasteasutuse pedagoogilisse nõukogusse, mille ülesanne on lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse analüüsimine ja hindamine ning direktorile, hoolekogule ning valla- või linnavalitsusele õppe- ja kasvatustegevuse parandamiseks ettepanekute tegemine.

Õiendi punktist 2.1.8 selgub, et **pedagoogilise nõukogu** koosolekuid hakati korraldama käesolevast 2015/2016. õppeaastast.

- 2.7.4. Lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaseks kohustuslikuks dokumendiks on haridus- ja teadusministri 31.08.2011 määruse nr 44 „Koolieelsete lasteasutuste õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja täitmise kord“ § 2 kohaselt **tegevuskava**.

Vt õiendi punktid 2.1.9 ja 2.1.10.

- 2.7.5. „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 9² lg 1 alusel koostab direktor lasteasutuse **kodukorra** ja esitab selle kinnitamiseks lasteasutuse hoolekogule.

Vt õiendi punkt 2.1.6.

2.7.6. Vabariigi Valitsuse 29.05.2008 määruse nr 87 „Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava“ § 7 lg 3 kehtestab, et rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel esitatakse kavandatava perioodi (nädal, kuu vm) eesmärgid, temaatika, õppesisu ja -tegevused. Järelevalve käigus selgus, et õppe- ja kasvatustegevust kavandatakse erinevates rühmades erinevalt.

Lasteaia kahes rühmas on õppe- ja kasvatustöö **kavandatavaks perioodiks** nädal, ühes rühmas kavandatakse tegevusi kvartalite kaupa.

2.7.7. Haridus- ja teadusministri 31.08.2011 määrus nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“ § 2 alusel on lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaseks kohustuslikuks dokumendiks õppe- ja kasvatustegevuse päevik.

Järelevalve käigus selgus, et **õppe- ja kasvatustegevuse päevikud** olid sisse seatud kahes rühmas, ühes rühmas oli enda kujundatud elektrooniline päevik. Päevikud olid direktori poolt enne õppeaasta algust kinnitamata, mis on sätestatud haridus- ja teadusministri 31.08.2011 määruse nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“ § 5 lg 2. Elektroonilises päevikus ei olnud sisse seatud kõiki ettenähtud andmeid. Järelevalve ajal asendati elektrooniline päevik paberkanadjaga.

Õppe- ja kasvatustegevuse päevikutes kirjeldatud õppeaasta eesmärgid tulenevad otseselt õppekavast. Otsesest seost kooli õppeaasta üldeesmärkidega.

2.7.8. Tulenevalt olukorrast, kus koolil oli mitmeid reguleerimata valdkondi ja puudus kehtiv arengukava, ei pööranud direktor oma esimesel tööaastal erilist tähelepanu lasteaiarühmade tööle. Lastaias on olemas kogemustega personal, kellele anti võimalus töötada väljakujunenud korraldusest ja asjaajamisest lähtuvalt. Käesolevaks, 2015/2016. õppeaastaks on planeeritud lasteaiapäetajate ühiseid töökoosolekud ning pedagoogilise nõukogu koosolekud.

Arvestades lasteaiarühmade suurt vahemaad, vajadust juhtimise valdkonnas toetada lasteaiarühmades õppe- ja kasvatustegevust, koostada ja ellu rakendada mitmed õppe- ja kasvatustegevust toetavad dokumendid, võiks kool ja pidaja kaaluda võimalust luua kooli direktori asetäitja õppe- ja kasvatusalal (lasteaias) osaline ametikoht.

2.8. Lasteaialiste individuaalsete vajaduste ja võimetega arvestamine õppe- ja kasvatustegevuses

2.8.1. Tutvumine lasteaiarühmade õppe- ja kasvukeskkonnaga, vestlused lasteaiatöötajatega ning tegevuste vaatlus tõendavad, et õpetajad arvestavad õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimisel laste arengutaset, vanust ning laste huve.

2.8.2. EHISe andmetel lasteaias hariduslike erivajadustega lapsi ei ole.

Järelevalve käigus selgus, et Võsupere rühmas on laps, kellele logopeed kohapealsel vaatlusel soovitas eri- või sobitusrühma. Kool pakkus lapsele kohta Vihula rühmas, kus on väiksem laste arv, rahulik õhkkond ja paremad võimalused pakkuda

individuaalset tuge. Vald oli valmis korraldama transporti. Lapsevanem keeldus pakkumisest.

Vihula rühma tuli käesoleval õppeaastal 3-aastane laps, kelle kõne ei ole eakohane. Mõlema lapse kohta on plaanis avada individuaalse vaatluse kaart.

2.8.3. Lapse individuaalsete vajaduste ja võimetega arvestamist lihtsustab hea koostöö õpetaja abidega. Õpetaja abid on toeks ühistegevuste läbiviimisel ja tegelevad osa lastega kui tegevusi viiakse läbi mitmes vanusegrupis.

2.8.4. Laste individuaalsed võimed leiavad rakendamist erinevate kalendritähtpäevade tähistamisel, pidudel, ühistegevustel lastevanematega.

Kõigis lasteaiarühmades õpetavad lapsi muusikategevustes professionaalsed muusikaõpetajad. Kahes rühmas viib muusikategevust läbi kooli muusikaõpetaja, ühes rühmas rühmaõpetaja, kes on töötanud ka muusikaõpetajana ning juhib täiskasvanute muusikakollektiivi.

Ka liikumistegevusi rühmades viivad läbi eraldi õpetajad (üheks on kooli kehalise kasvatusõpetaja ja teine on alushariduse pedagoog). Rühmaõpetajad aitavad oma sõnade kohaselt liikumistegevuste läbiviimisel kaasa.

Võsupere rühma lastel on võimalik osaleda spordiringis.

2.8.5. Vastavalt „Koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava“ § 8 lg 3 ja lasteaias õppekava VI peatükis kirjeldatud koostavad rühma pedagoogid koostöös tugispetsialistidega ning lapsevanemaga erivajadusega lapsele arengu toetamiseks **individuaalse arenduskava**.

Lasteaias õpetajad osalesid kooli sisekoolitusel „Individuaalse õppekava koostamine“, mis andis tuge lasteaias lapse individuaalse arenduskava vormistamiseks. Vestlustest direktori ja lasteaias õpetajatega võib arvata, et lähiajal koostatakse individuaalsed arenduskavad punktis 2.8.2 kirjeldatud lastele.

2.8.6. Lasteaias õpetajate kogemusele tuginedes pööratakse Rajaleidja poole, et spetsialistid vaataksid üle lapsed, kelle juures õpetajad on märganud eakaaslastest erinevat arengutaset. Käesoleva 2015/2016. õppeaasta septembrikuus vaatasid Rajaleidja logopeed ja eripedagoog koos üle kõikidest rühmadest kokku 11 last ning seejuures nõustati õpetajaid. Direktori sõnade kohaselt kutsutakse logopeed rühmadesse õpetajate nõustamiseks võimaluse korral kord kuus. Õpetajad peavad lõimima logopeedi soovitatud tegevused õppetöö ja mängudega.

2.9. Lasteaias laste arengu hindamine ja kooliks ettevalmistamine

2.9.1. Vabariigi Valitsuse 29.05.2008 määruse nr 87 „Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava“ § 24 lg 1 sätestab, et lapse eripära mõistmiseks, erivajaduste väljaselgitamiseks, positiivse enesehinnangu ja arengu toetamiseks ning õppe- ja kasvatusgevuse kavandamiseks koostöös lapsevanemaga on oluline lapse arengu analüüsimine ja hindamine; lg 2 kohaselt on lapse arengu hindamine osa igapäevasest õppe- ja kasvatusprotsessist. Pedagoogid viivad vaatlusi läbi kindla

plaani alusel ning lapsi jälgitakse nii igapäevatoimingutes, vabamängus kui ka pedagoogi suunatud tegevustes; lg 3 kohaselt, on lapse arengu hindamise aluseks eeldatavad üldoskused ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade tulemused.

Järelevalve käigus selgus, et

- 1) lasteaia õppekavas (vt punktis 2.7.1) ei ole otseselt esitatud Vabariigi Valitsuse 29.05.2008 määruse nr 87 „Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava“ § 2 lg 4 punkti 4 kohaselt lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtteid, sealhulgas korraldust. Lasteaia õppekava lisas on esitatud lapse arenguestluse läbiviimise põhimõtted ja korraldus, lapse arengumapi sisu, lapse arengu hindamise tabelid iga vanuse kohta 2- kuni 7-aastaseni.
- 2) vestlustes väitsid õpetajad, et lapse arengu hindamine on osa igapäevasest õppe- ja kasvatusteprotsessist, kuid lapse arengu hindamist dokumenteeritud ei ole.
- 3) õppekava lisas olevaid lapse arengu hindamise tabeleid hakatakse rakendama käesolevast õppeaastast alates.
- 4) kõigis lasteaiarühmades koostatakse mapp laste kunstitöödest. Kahes rühmas antakse aasta jooksult tehtud tööd kevadel lapsevanemale, ühes rühmas kogutakse kokku kogu lasteaia-ajal valminud tööd ja kingitakse need lapsele enne kooliminekut.
- 5) õppekavas kirjeldatud arengumappi on hakatud koostama. Mappides olid mõned temaatilised joonistused, üksikud lapse tööd, üksikud arenguestluse kokkuvõtted.

2.9.2. „Koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava“ § 10 lg 1 sätestab, et lasteasutuse pedagoogid teevad lapsevanemaga lapse arengu toetamiseks koostööd, mis põhineb dialoogil, vastastikusel usaldusel ja lugupidamisel; lg 2 kohaselt teavitab pedagoog regulaarselt lapsevanemat lapse arengust ja õppimisest ning õppe- ja kasvatustegevuse korraldusest. Pedagoog loob lapsevanemale võimalused saada tuge ja nõu õppe- ja kasvatusküsimustes.

Lasteaia kõigis rühmades toimuvad sügisel lasteavanemate koosolekud, lapsevanemad osalevad lasteaiarühma üritustel (isadepäev, jõulupidu, kevadpidu, väljasõidud), lasteavanematele on välja pandud laste kunstitööd.

Lasteavanematele on välja pandud arenguestluste aegade tabel.

Vajadusel vestlevad õpetajad lapsevanemaga lapse lasteaeda toomisel ja viimisel.

2.9.3. Vabariigi Valitsuse 29.05.2008 määruse nr 87 „Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava“ § 24 lg 6 on sätestatud, et lapsevanemale antakse kord aastas **arenguestluste** käigus tagasisidet lapse arengu ja õppimistulemuste kohta. Vestluses vanemaga selgitatakse välja lapsevanema seisukohad ja ootused lapse arengu suhtes.

Lasteia ühes rühmas on arenguestlused läbi viidud kõikide vanematega ja vestlus dokumenteeritud. Kahes rühmas on läbi viidud üksikud arenguestlused.

2.9.4. „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 16 lg 5 kohaselt annab lasteaed lasteasutuse õppekava läbinule välja **koolivalmiduskaardi**, milles on kirjeldatud lapse arengu tulemused.

Koolivalmiduskaarte on lasteaias koostatud alates 2011. aastast.

Kõikidele kooliminevatele lastele on koostatud koolivalmiduskaart, mille vorm on kinnitatud õppekava lisana. Koolivalmiduskaardil kirjeldatakse lapse arengu tugevad

küljed ja arendamist vajavad küljed üldoskustes ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades. Koolivalmiduskaardi koostamisel tuginevad õpetajad oma ütluste põhjal kogemusele, oma tähelepanekutele ning riikliku õppekavaga ettenähtud arengutulemustele.

III KOKKUVÕTE

- 3.1 Haldusjärelevalve eesmärk oli hinnata, kuidas on igale lapsele ja õpilasele loodud arenguks vajalik eakohane, positiivselt mõjuv ning arendav õppe- ja kasvukeskkond.
- 3.2 Arvestades olukorda koolis (juht töötab teist aastat, mitmed eelmised juhid on töötanud väga lühikesi perioode, kolm lasteaiarühma on liidetud kooliga erinevatel aegadel), keskenduti järelevalve ajal sisulise töö osas viimasele aastale, sealhulgas suurema tähelepanuga lasteaiale.
- 3.3 Kooli osas toimus eelmine järelevalve 2009. aastal, mil oli probleemiks õpilase individuaalsuse arvestamine õpitulemuste hindamisel. Käesoleval ajal viitavad õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja praktiline tegevus sellele, et koolis on juurdunud põhimõtte, kus iga last tuleb arendada temast lähtuvalt, puudulike hinnete arv õppeperioodide lõpus on vähenenud ning õpilased saavad vajalikku õpiabi.
- 3.4 Õpilase arengu toetamise tagamiseks on koolis tööle võetud HEV-koordinaator, kasutusel on pikapäevarühm, õpiabirühmad, õpiabi, õppenõukogude temaatika, ümarlauad. Koolis töötab kaks ühe õpilasega väikeklassi, kusjuures üks õpilane õpib lihtsustatud õppekava alusel. Kõikidele õpetajatele viidi läbi sisekoolitus „Individaalse vaatluse kaardi ja individaalse õppekava koostamine“. Koolis on suudetud esile tuua laste võimekus erinevatel aladel (õpilasjuhid, sportlased, kunst, matemaatika, eesti keel, inglise keel - kus igal alal on ette näidata tiptulemusi maakonna tasemel, kunstis ka üleriigilisel tasemel). Õpetajate töökavas peab olema välja on toodud individuaalne töö õpilastega. Õppeaasta lõpus töö analüüsimisel pidi õpetaja kirjeldama õpilastega tehtavat individuaalset tööd.
- 3.5 Lasteaiarühmades pööratakse tähelepanu ja arvestatakse laste individuaalsusega. Laste arenguks on kõikides rühmades hea vaimne ja füüsiline keskkond. Laste arengu hindamine toimub õpetajate kogemusele tuginedes, mille põhjal on koostatud ka koolivalmiduskaardid. Käesoleval õppeaastal kinnitatud lasteaia õppekavas on laste arengu dokumenteerimiseks esitatud arengutabelid ja arengumapi koostamise põhimõtted, mida planeeritakse ellu rakendada. Õppe- ja kasvatustöö planeerimine toimub rühmades erinevalt.
- 3.6 Valla poolt kooli töö korraldamiseks kehtestatud dokumendid (põhimäärus, hoolekogu töökord, laste arvu suurendamine lasteaiarühmas) on kinnitatud mitmed aastad tagasi ja ei ole kõik kooskõlas tegeliku olukorraga ning kehtiva seadusandlusega.
- 3.7 Kooli eelmine arengukava lõppes 2013. aastaga, mil koolis viidi läbi ka viimane sisehindamine. Eelmisel, 2014/2015. õppeaastal koostati koolis hetkeolukorrast lähtuvalt arutelude tulemusena uus arengukava. Arengukavas 2015- 2019 kajastub

kooli osaga võrreldes alushariduse pool vähem. Kooli üldtööplaan on ühtlasi ka lasteaia aasta tegevuskava, kuid lasteaia seotud tegevusi on suhteliselt vähem.

3.8 Koolis on tagatud, kuid mitte alati sobival ajal ja vajalikus mahus sotsiaalpedagoogi, eripedagoogi (logopeedi) ja psühholoogi teenus.

3.9 Koolis on välja kujunenud õpilast ja last toetav õhkkond. Õpetajad, teised pedagoogilised töötajad ning õpetaja abid lasteaias loovad teadlikult laste ja õpilaste arenguks vajalikku eakohast, positiivselt mõjuvat ning arendavat õppe- ja kasvukeskkonda. Ees seisab kolme lasteaiaühma tegevuste aluste ja põhimõtete ühtlustamine, lasteaiaõpetajate ja kooliõpetajate võrdse panuse andmine kogu kooli arengusse, töö laste ja õpilaste individuaalsete õppe- ja arenduskavade vormistamisel, kooli ja lasteaia õppekavade täiendamisel. Vajalik on lasteaia personali töökoormuse ja tööaja ülevaatamine ning kooli tugispetsialistide töö korraldamine.

IV ETTEPANEKUD

Võsu Kooli direktorile

4.1. Täiendada kooli arengukava (2015-2019) alusharidust toetavate tegevustega ning sõnastada arengukava valdkondade eesmärgid.

4.2. Koostada kolme lasteaiaühma kodukordade asemel üks lasteaia kodukord.

4.3. Leida võimalus, et lasteaia rühmameeskonnal (käesoleval ajal kaks õpetajat ja õpetaja abi) oleks kattuvat tööaega.

4.4. Õppe- ja kasvatustegevuse parendamiseks lasteaias

- 1) korraldada regulaarselt lasteaia pedagoogiliste töötajate ja õpetaja abide töö nõupidamisi õppe- ja kasvatustöö küsimustes
- 2) analüüsida ja hinnata õppe- ja kasvatustegevust pedagoogilise nõukogu koosolekul
- 3) võimaldada õpetajatel külastada teise rühma tegevusi
- 4) suunata üks õpetaja osalema maakonna alushariduse õppealajuhatajate aineseksiooni
- 5) kehtestada õppe- ja kasvatustegevuse päeviku täitmiseks ühtsed nõuded
- 6) ühtsete arusaamiste leidmiseks viia enne õppekava uuendamist läbi arutelu laste arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtetest, lapse arengu dokumenteerimisest ja koolivalmiduskaardi vormistamisest
- 7) viia läbi kõikide laste arenguveestlused

4.5. Püstitada tegevustele (üldtööplaan, lasteaia aasta tegevuskava, lasteaia nädalakava, õpetaja töökava) selged, mõõdetavad eesmärgid. Korraldada pedagoogidele koolitus õppe- ja kasvatustöö eesmärgistamisest.

4.6. Jätkata koolis rakendama hakatud kaasava hariduse ning iga lapse ja õpilase erivajadustega arvestamise põhimõtete elluviimist.

Võsu Kooli pidajale

- 4.7. Kooliga seonduvate dokumentide koostamisel pöörata tähelepanu ka lasteaiale ja alusharidusele.
- 4.8. Arvestada kooli töötajate koosseisu hulka psühholoog, sotsiaalpedagoog, eripedagoog. Logopeedi puudumisel leida võimalus teenuse sisseostmiseks vähemalt kaks korda õppeaastas.
- 4.9. Arvestades lasteaia lahtiolekuaegu, leida võimalus lasteaiaõpetajate ametikohtade suurendamiseks.
- 4.10. Arvestades kooli struktuuri (kaks lasteaiarühma asub koolimajast kaugel) kaaluda võimalust luua õppealajuhataja (lasteaed) osaline ametikoht.

V ETTEKIRJUTUSED

Võsu Kooli direktorile

- 5.1. Vastavalt „Põhikooli ja gümnaasiumiseaduse“ § 44 lg 2 nõudele sätestada kooli kodukorras pidaja nõusolekul õpilaste ja koolitöötajate vaimset või füüsilist turvalisust ohustavatele olukordadele reageerimise, juhtumitest teavitamise, nende juhtumite lahendamise kord. Tähtaeg 1. märts 2016. a.
- 5.2. Vastavalt „Põhikooli ja gümnaasiumiseaduse“ § 45 lg 3 ja lg 4 töötada välja ja kehtestada kooli hädaolukorra lahendamise plaan. Tähtaeg 1. september 2016. a.
- 5.3. Vastavalt „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 9² lg 1 esitada lasteaia kodukord kinnitamiseks kooli hoolekogule. Vastavalt „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 9² lg 2 sätestada lasteaia kodukorras laste ja lasteasutuse töötajate vaimset või füüsilist turvalisust ohustavate olukordade ennetamise, neile reageerimise, juhtumitest teavitamise, nende juhtumite lahendamise ning meetme rakendamise kord. Tähtaeg 1. märts 2016. a.
- 5.4. Vastavalt „Põhikooli ja gümnaasiumiseaduse“ § 74 lg 5 ja „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 11 lg 2 p 1 täita õpetajate ametikohad kvalifikatsiooninõuetele vastavate spetsialistidega. Tähtaeg 1. september 2016. a.
- 5.5. Vastavalt „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 22 lg 4² ja „Põhikooli ja gümnaasiumiseaduse“ § 74 lg 7 sõlmida kvalifikatsiooninõuetele mittevastavate õpetajatega tähtajaline tööleping. Tähtaeg 1. veebruar 2016. a.
- 5.6. Vastavalt Vabariigi Valitsuse 29.05.2008 määruse nr 87 „Koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava“ § 2 lg 4 kirjeldada Võsu kooli lasteaia õppekavas kõikides valdkondades lapse arengu eeldatavad tulemused vanuseti ja lapse arengu toetamise põhimõtted ning korraldus. Tähtaeg 1. september 2016. a.

5.7. Täiendada ja parandada kooli õppekava vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2001 määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ alusel. Tähtaeg 1. september 2016. a.

5.8. Viia laste arv Võsupere rühmas vastavusse „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 7 lg 1 sätestatud nõuetega. Tähtaeg 1. veebruar 2016. a.

Võsu Kooli pidajale

5.9. Viia Võsu Kooli põhimäärus vastavusse „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 9 ning „Põhikooli ja gümnaasiumiseaduse“ § 66. Tähtaeg 1. september 2016. a

5.10. Kehtestada kooli hoolekogu töökord, mis on kooskõlas „Põhikooli ja gümnaasiumiseaduse“ § 73 lg 1 ja lg 1¹. Tähtaeg 1. märts 2016. a

Maaja Valter
Lääne-Viru Maavalitsuse
haridus- ja sotsiaalosakonna inspektor